

Stanovisko hlavného kontrolóra obce k záverečnému účtu obce Ľubelňa za rok 2022

Záverečným účtom obce rozumieme súhrnné spracovanie údajov charakterizujúcich rozpočtové hospodárenie mesta za príslušný kalendárny rok, ktorého povinnosť zostavenia určuje § 16 zákona NR SR č. 583/2004 o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odborné stanovisko k danej problematike – ako hlavný kontrolór obce – predkladám v súlade s ods. 1. písm. c) § 18f zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Účelom a cieľom tohto stanoviska je predovšetkým snaha o odborné posúdenie všetkých tých aspektov a náležitostí záverečného účtu, ktorými musí tento dokument zo zákona disponovať. Jednotlivé jeho kroky možno zostaviť do nasledovnej postupnosti:

1. Súlad predloženého záverečného účtu so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Možno konštatovať, že návrh záverečného účtu obce Ľubelňa je z tohto uhla pohľadu v plnom súlade s požadovanými právnymi normami, ktoré jeho zostavenie odborne a právne definujú a podmieňujú, a to predovšetkým so **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne **§ 16 ods. 5**.

Preukázateľne obsahuje:

1.1. Rozpočet obce Ľubelňa

Rozpočet obce Ľubelňa je uvedený v členení podľa § 10 ods. 3 citovaného zákona v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, a to vnútorne členený na bežné príjmy, bežné výdavky, kapitálové príjmy, kapitálové výdavky a finančné operácie. **Bežný rozpočet** bol zostavený ako prebytkový 95 791,00 €, po rozpočtových opatreniach zostal prebytkový 242 550,00 €, **skutočný prebytok bol 137 956,01 €**. **Kapitálový rozpočet** bol schválený ako schodkový – 36 367,00 €, po rozpočtových opatreniach bol prebytkový v sume 61 990,00 €, **skutočný prebytok bol 62 047,40 €**. Rozpočet finančných operácií bol schválený ako schodkový – 59 424,00 €, po rozpočtových opatreniach zostal schodkový v sume -72 714,00 €, **skutočný schodok bol – 72 713,24 €**. **Celkový rozpočet** bol zostavený ako vyrovnaný, po rozpočtových opatreniach bol prebytkový 231 826,00 €, **skutočný prebytok bol 132 822,31 €**.

Celkové rozpočtované príjmy (**bežné + kapitálové**) boli 1 420 998,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové) boli 1 361 574,00 €, po zmene rozpočtu celkové rozpočtované príjmy (bežné + kapitálové) boli 1 803 061,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové) boli 1 498 521,00 €. Celkové skutočné príjmy (bežné + kapitálové) boli 1 784 190,19 €, celkové skutočné výdavky (bežné + kapitálové) boli 1 584 1486,78 €, skutočný prebytok bol 200 003,41 €.

Celkové rozpočtované príjmy (**bežné + kapitálové + finančné operácie**) boli 1 444 998,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 1 444 998,00 €, po zmene rozpočtu celkové rozpočtované príjmy (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 1 853 064,00 € a celkové rozpočtované výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 1 621 238,00 €. Celkové skutočné príjmy (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli

1 839 725,21 € a celkové skutočné výdavky (bežné + kapitálové + finančné operácie) boli 1 706 902,90 €.

Celkové rozpočtované príjmy po úprave rozpočtu boli splnené na 99,26 %, celkové rozpočtované výdavky boli splnené na 105,28 %.

Pri analýze plnenia rozpočtu obce Ľubľa vychádzam z rozpočtu uvedeného vo finančnom výkaze o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy 31.12.2022, zo schváleného rozpočtu OZ a z rozpočtových opatrení. Tento rozpočet aj so schválenými rozpočtovými opatreniami je zapracovaný aj do záverečného účtu obce za rok 2022.

1.2. Bilanciu aktív a pasív

Údaje z individuálnej účtovnej závierky sú nasledovné:

Zostatková hodnota na strane aktív je k 31.12.2022 2 855 682,06 €, k 31.12.2021 2 846 027,66 € a zostatková hodnota na strane je k 31.12.2022 2 855 682,06 €, k 31.12.2021 2 846 027,66 €. Vzájomná bilancia aktív a pasív k 31.12.2022 je teda vo svojich zostatkových hodnotách vyrovnaná.

1.3. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Obec k 31.12.2022 evidovala krátkodobé pohľadávky vo výške 16 748,28 € z toho:

- Pohľadávka SBD (bytovky FO + zábezpeky) 15 501,94 €

Obec k 31.12.2022 eviduje záväzky vo výške 793 044,21 € z toho:

- Návrtná finančná výpomoc MFSR 28 883,00 €
- ŠFRB – bytovky 365 407,99 €
- Bankové úvery 265 230,99 €
- Zúčtovanie dotácií ZŠ (KŠÚ a UPSVaR) 79 813,09 €

Obec má k 31.12.2022 nesplatené nasledovné bankové úvery:

Veriteľ	Účel	Výška poskytnutého úveru	Ročná splátka istiny 2022	Ročná splátka úrokov 2022	Zostatok úveru (istiny) k 31.12.2022	Rok splatnosti
Slovenská záručná a rozvojová banka a .s	Rekonštrukcia kultúrneho domu	229.999,99 €	24.420,00 €	2.015,49 €	156.739,99 €	r. 2029
Československá obchodná banka a. s..	Rekonštrukcia materskej školy	140.000,00 €	14.004,00 €	1.395,43 €	108.491,00 €	r. 2030
VÚB a. s..	Rekonštrukcia kultúrneho domu	33.000,00 €	33.000,00€	105,22 €	0,00 €	r. 2022
Slovenská záručná a rozvojová banka a .s	Vybudovanie Pešej zóny	39.171,34 €	39.171,34 €	221,79 €	0,00 €	r.2023
SPOLU:		442.171,33 €	110.595,34 €	3.737,93 €	265.230,99 €	

Dodržiavanie pravidiel používania návratných zdrojov financovania:

Obec v zmysle ustanovenia § 17 ods. 6 zákona c.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak:

a) celková suma dlhu obce neprekročí **60%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí **25%** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Zostatok k 31.12.2022	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2021	§ 17 ods.6 písm. a)
294 113,99 €	1 551 819,74 €	18,95 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona c.583/2004 Z. z. bola splnená.

Splátky + úroky 2022	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2021	§ 17 ods.6 písm. b)
130 241,13 €	725 951,06 €	17,94 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona c.583/2004 Z. z. bola splnená.

Vývoj dlhu v roku 2023

Zostatok k 31.12.2023	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2022	§ 17 ods.6 písm. a)
226 806,95 €	1 695 018,85 €	13,38 %

Po splatení prekleňovacieho úveru bude zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. a) zákona č.583/2004 Z. z. splnená aj v roku 2023.

Splátky+úroky v roku 2023	Skutočné bežné príjmy k 31.12.2022	§ 17 ods.6 písm. b)
57 866,43 €	784 331,54 €	7,38 %

Zákonná podmienka podľa § 17 ods.6 písm. b) zákona c.583/2004 Z. z. bude splnená aj v roku 2023.

Obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj dlhu a splátok. Ak celková suma dlhu obce dosiahne 50 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, obec je povinná prijať opatrenia uvedené, ktorých cieľom je zníženie celkovej sumy dlhu obce.

Ak celková suma dlhu dosiahne 50 % a nedosiahne 58 %, starosta obce je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť zastupiteľstvu obce informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu obce spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. Obecné zastupiteľstvo musí prerokovať informáciu starostu obce do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie obecnému zastupiteľstvu je povinný starosta obce túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií.

Ak celková suma dlhu dosiahne 58 % a nedosiahne 60 %, okrem realizácie postupov uvedených vyššie obec je povinná do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b), pričom schodok rozpočtu obce môže vzniknúť len z dôvodu použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch; schodok rozpočtu obce môže vzniknúť rovnako z dôvodu použitia prostriedkov peňažných fondov obce.

Rovnako hlavný kontrolór, ktorý má povinnosť preverovať prijatie návratných zdrojov financovania, pri prekročení hraničnej sumy oznamuje túto skutočnosť ministerstvu financií.

1.4. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií

V pôsobnosti obce nie sú príspevkové organizácie a obec nemá zriadenú žiadnu príspevkovú organizáciu.

1.5. Prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov

Obec neposkytla žiadne záruky v roku 2022. Terajšie obecné zastupiteľstvo nebolo oboznámené s poskytnutou zárukou pred rokom 2022.

1.6. Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti

Obec nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia.

1.7. Hodnotenie plnenia programov obce

Novela zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (zákon č. 426/2013 Z. z.) § 4 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách ÚS umožňuje sa rozhodnúť obecnému zastupiteľstvu obce do 2 000 obyvateľov o neuplatňovaní programovej štruktúry v rozpočte obce. Obec Ľubeľa neuplatnila program obce na rok 2022.

1.8. Rezervný fond obce

Obec vytvára rezervný fond v zmysle § 15 ods.4 Zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách vo výške 10 % prebytku rozpočtu príslušného rozpočtového roka.

Rezervný fond sa používa na úhradu kapitálových výdavkov, na odstránenie havarijného stavu majetku obce, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami, alebo inou mimoriadnou okolnosťou.

Rozpočtový výsledok obce za rok 2022 – prebytok bežného a kapitálového rozpočtu zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v aktuálnom znení dosiahol výšku **200 003,41 €**.

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

- nevyčerpané poskytnuté dotácie vo výške 120 452,82 €, z toho:
- KŠU vo výške 27 488,52 €
- Nezúčtované PK vo výške 15 707,70 €
- Nezúčtované prostriedky ŠJ vo výške 13 635,52 €
- Okresný úrad MVSR vo výške 674,57 € – referendum 2023
- Okresný úrad MVSR vo výške 1 650,00 € – dotácia na ubytovanie Ukrajina
- Okresný úrad MVSR vo výške 11 296,51 € – príspevok na spoločenskú hodnotu stromov
- MPSVaR SR vo výške 50 000,00 € na vybudovanie detského ihriska

Upravený prebytok bežného a kapitálového rozpočtu je v sume 79 550,59 €.

Návrh na použitie upraveného prebytku:

- Vysporiadanie zostatku finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení predpisov v sume -67 181,10 €.
- Skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2022 v sume 12 369,49,- €.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2022 vo výške 12 369,49 €.

2. Ostatné náležitosti záverečného účtu obce

2.1. Overenie účtovnej závierky obce a jeho rozpočtového hospodárenia audítorom

V súlade so **zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, konkrétne § 16 ods. 3**, obec je povinná dať si overiť účtovnú závierku. Obec túto povinnosť splní k 31.12.2022.

Obec Ľubľa uzavrela zmluvu na overenie účtovnej závierky s audítorom Ing. Máriou Huštákovou – certifikovaný audítor.

2.2. Zverejnenie návrhu záverečného účtu obce zákonným spôsobom

V súlade so **zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, § 9 ods. 3**, je obec povinná zverejniť rozpočet obce najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli

obyvatelia obce vyjadriť, pričom tá istá podmienka platí aj o záverečnom účte obce, **zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v **§ 16 ods. 7**, súčasne hovorí, že pred schválením sa návrh záverečného účtu obce predkladá na verejnú diskusiu. Táto povinnosť bola splnená dňom 07.06.2023.

2.3. Hospodárenie a finančné vzťahy obce vo vzťahu k okolitým subjektom

V súlade s **§ 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** hovoriacom tom, že obec musí finančne usporiadať svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli prostriedky svojho rozpočtu, ako i usporiadať finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov, možno konštatovať, že všetky tieto vzťahy boli riadne vysporiadané a zúčtované **v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákonom č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy** v znení neskorších predpisov.

Rovnako možno konštatovať, že **návrh záverečného účtu bol zostavený a predložený v súlade so všeobecne záväznými predpismi a obsahuje všetky zákonné náležitosti**, vrátane formálnej stránky návrhu a jeho predpísanej štruktúry.

Z dôvodu, že návrh záverečného účtu obce obsahuje pomerne prehľadné a podrobné členenie príjmov i výdavkov obce podľa jednotlivých kategórií v ekonomickej aj rozpočtovej forme, nebudem ich v tejto kapitole už bližšie špecifikovať.

2.4. Zákonnosť stanovenia výsledku hospodárenia

Potvrdzujem, že mechanizmus stanovenia výsledku hospodárenia obce je v plnom súlade s ustanovením § 2 písm. b) a c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, definujúcom prebytok rozpočtu ako kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce a schodok rozpočtu ako záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu obce. Rozpočet na rok 2022 bol schválený ako vyrovnaný, po rozpočtových opatreniach prebytkový.

Je taktiež v súlade s § 10 písm. ods. 3 písm. a) a b) potvrdzujúcom jeho vnútorné členenie na bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet) a finančné operácie.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vyjadrujem pred zákonným zverejnením záverečného účtu obce Ľubelňa súhlas s jeho celoročným hospodárením bez výhrad.

V Ľubeli, 18.06.2023

Ing. Slávka Medveďová
Hlavný kontrolór obce Ľubelňa